

Kniha číslo 1

autor + název díla: Denis Diderot - Jeptiška

Literární druh: epika

Literární žánr: psychologický román (ve formě prózy psané v dopisech)

Století vzniku knihy: 18. století - osvícenství

Kompozice díla: chronologicky

Časoprostor díla: 18. století ve Francii (Paříž)

Pásmo vypravěče: ich-forma, přímá řeč

Typické jazykové prostředky: spisovný a zastaralý jazyk

Děj:

Zuzana Simoninová je nemanželskou dcerou a v šestnácti je přinucena stát se jeptiškou, aby se mohla vzdát nároku na věno. Musí složit řeholní slib (souhlas žít v chudobě, čistotě a poslušnosti), který odmítá a vrací se domů. Nakonec je však ke slibu přinucena. V klášteře je nejprve matka představená de Moni, která ztělesňuje dobro, avšak umírá a na její místo nastupuje matka Kristýna, která je velmi krutá. Zuzana je vězněna ve vlhké kopce a trápena hladu. Chce odvolat svůj slib a obrací se na advokáta Manouriho, přičemž mezitím prodělává nemoc. Nakonec je přeložena do kláštera v Saint-Eutrope, avšak místní matka se do ní zamiluje lesbickou láskou, a tak se jí Zuzana vyhýbá. Matka představená zešílí a zemře. Místní mnich Zuzaně radí, aby utekla, neboť ostatní sestry jí dávají za vinu matčinu smrt. Při útěku si Zuzana ošklivě poraní nohu a záda. Dostane se do prádelny k paní Medinové, kde se skrývá. Žádá markýze de Croismare o zaměstnání a potom co jí přislíbí zaměstnání, jeptiška umírá na následky zranění. V dodatku se nacházejí dopisy, které psal sám Diderot markýzovi a vydával se za jeptišku Margaritu, která měla stejný osud jako Zuzana. Na základě těchto dopisů, pak Diderot zpracoval toto dílo.

Hlavní postavy:

Zuzana Simoninová (jeptiška) - krásná mladá dívka, které se ze začátku chová velmi naivně a poslušně, avšak postupně se rozvíjí, zpívá a hraje na hudební nástroje

Rodiče Zuzany - zřekli se jí

Markýz de Croismare - šlechtic, kterému byly adresovány dopisy

Matka představená de Moni - hodná jeptiška, ztvárňující dobro náboženství

Matka představená Kristýna - šikanuje Zuzanu a má sadistické sklony

Matka představená z Arpajonu - má lesbické sklony a představuje bezpráví

Životopis a zajímavosti autora:

- francouzský encyklopedista, filozof a spisovatel
- žil v hmotném nedostatku až do roku 1743
- ruská carevna jeho knihovnu koupila a jmenovala ho strážcem
- jeho encyklopedie byla parlamentem odsouzena za ďábelskou práci
- většina jeho děl byla vydána až po jeho smrti z důvodu věnování se encyklopediím

Další jeho díla: Otec rodiny (drama), Jakub Fatalista (román)

Další 2 autoři této doby:

Voltaire:

- francouzský encyklopedista, filozof a spisovatel
- nejoblíbenější je jeho první drama Oidipus
- jeho známější dílo novela Candide (Optimismus)
- stal se členem Francouzské akademie
- jeho smrt byla bezbolestná na stáří

Jean-Jacques Rousseau:

- francouzský filozof, pedagog a preromantický spisovatel
- narodil se téměř umírající, měl malou šanci přežít
- jeho matka zemřela na šestinedělí po jeho narození
- nejznámější dílo od něj: Vyznání
- jeho smrt není dosud známá jak k ní došlo

Osvícenství:

- věda, racionalita a kritický duch
- velký rozměr v písemnictví
- upřednostňuje víru v lidský rozum